

7/10503

G.K. 26

T.C.
BAŞBAKAN YARDIMCILIĞI

SÜRELİDİR

Sayı : B.02.0.002-610- **3384**

12 / 11 / 2012

Konu : 7/10503 sayılı
yazılı soru önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

- İlgi : a) TBMM Başkanlığı'nın 5/10/2012 tarih ve A.01.0.KKB.0.10.02.00-140572 sayılı yazıları.
b) Başbakanlığın 12/10/2012 tarih ve B.02.0.KKG.0.12/610-2-2162/4326 sayılı yazıları.

İlgi yazı eki Ankara Milletvekili Aylin Nazlıca tarafından Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan 7/10503 sayılı yazılı soru önergesinin cevabına ilişkin olarak, Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu'nun yazısı ekte sunulmaktadır.

Bilgilerine arz ederim.

Ali BABACAN
Başbakan Yardımcısı

Ek : BDDK'nın 6/11/2012 tarih ve
22043 sayılı yazısı ve ekleri (4 sayfa)

DAĞITIM:

Gereği:
TBMM Başkanlığına

Bilgi:
Başbakanlığa

S Ü R E L İ

BANKACILIK DÜZENLEME VE DENETLEME KURUMU
(Kurul İşleri ve Kararlar Müdürlüğü)

Sayı : B.02.1.BDK.0.30.01.00-610/22043
Konu : Soru önergesi

06 Kasım 2012

BAŞBAKAN YARDIMCILIĞINA
(Sayın Ali BABACAN)

İlgi: 17.10.2012 tarih ve B.02.0.002-610-3192 sayılı evrak akış ve talimat formu.

İlgide kayıtlı evrak akış ve talimat formu ekinde gönderilen Ankara Milletvekili Aylin NAZLIAKA'nın Sayın Başbakanımıza tevcih ettiği 10503 sayılı soru önergesinde yer alan ve Kurumumuzu ilgilendiren hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmaktadır.

Bilgilerini arz ederim.

Murat ÖZTEKİN
Başkan

EK: 1 (3 sayfa)

T.C. BAŞBAKAN YARDIMCILIĞI (ALİ BABACAN)
TARİH: 6.11.2012
SAYI : 3384

BANKACILIK DÜZENLEME VE DENETLEME KURUMU
(Kurul İşleri ve Kararlar Müdürlüğü)

ANKARA MİLLETVEKİLİ AYLIN NAZLIAKA’NIN
10503 SAYILI SORU ÖNERGESİ

Soru 1) 2011-2012 yılında kaç bireysel ve kurumsal müşteri bankalardan kredili mevduat hesapları kullanmıştır? Kullanılan toplam kredi miktarı nedir? Bankalar bu kredilerden ne kadar faiz geliri elde etmiştir? Takibe düşen ya da icralık olan kredi sayısı ve toplam kredi miktarı nedir?

Soru 2) 2002 yılında kullanılan toplam kredili mevduat hesapları miktarı ve uygulanan en düşük ve yüksek faiz oranı nedir? Bu rakamlar 2007, 2011 ve 2012 yılları için ne olmuştur?

Soru 6) 2002, 2007, 2011 ve 2012 yılları için tüketici kredisi kullanmaları sayısı ve toplam kullanılan kredi miktarı nedir? 2002, 2007, 2011 ve 2012 yılları için tüketici kredi kartı kullanmaları sayısı ve toplam kullanılan kredi miktarı nedir?

Cevap 1, 2 ve 6) Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu (BDDK) veri tabanında yer alan bilgiler çerçevesinde hazırlanan, kredili mevduat hesabı (KMH) faizlerinin en küçük ve en büyük değerleri, KMH miktarı ve KMH’tan alınan faiz geliri miktarları ile tüketici kredileri miktarı, tüketici kredileri müşteri sayıları, bireysel kredi kartları ve müşteri sayılarını içeren tablo aşağıda yer almaktadır.

	2002		2007		2011		2012	
	min	max	min	max	min	max	min	max
Kredili Mevduat Faiz Oranları (% Min & Max) ^{1,2}			% 2,75	% 4,95	% 1,95	% 5,15	% 1,95	% 5,15
	Aralık 2002		Aralık 2007		Aralık 2011		Ağustos 2012	
Kredili Mevduat Miktarı (Bin TL) ²			4.506.093		7.423.196		9.737.544	
Kredili Mevduattan Alınan Faiz (Bin TL) ²			1.213.821		2.856.718		2.800.381	
Tüketici Kredisi Miktarı (Bin TL) ^{3,4,5}	2.325.911		68.877.845		171.609.467		186.360.451	
Tüketici Kredisi Müşteri Sayısı ^{3,4,5}	179.804		12.297.758		16.707.558		18.107.029	
Tüketici Kredi Kartları Miktarı (Bin TL) ^{3,4,5}	4.557.108		28.937.185		58.932.413		69.535.706	
Tüketici Kredi Kartları Müşteri Sayısı ^{3,4,5}	1.072.761		29.393.143		31.113.045		33.074.674	

NOT:

- 1) Kredili mevduat hesapları için BDDK veri tabanında bankalarca beyan edilen aylık faizlerin maximum ve minimum olanları sunulmuştur. Söz konusu faiz oranları için tüm yıl boyunca Kurumumuza raporlanan veriler kullanılmıştır. 2002, 2007 ve 2011 yılları için toplam 12 aylık veri içinden beyan edilmiş olan en düşük ve en yüksek faiz oranı seçilmiş, 2012 yılı için ise yılın ilk sekiz ayına ilişkin veriler dikkate alınarak beyan edilmiş olan en düşük ve en yüksek faiz oranları seçilmiştir.
- 2) 2002 yılına ait kredili mevduat hesaplarına ilişkin veriler BDDK veri tabanında yer almamaktadır.
- 3) Tüketici kredileri ve bireysel kredi kartları kullanım sayıları veri tabanımızda bulunmadığından bunlar yerine müşteri sayıları sunulmuştur.
- 4) Müşteri sayısı bilgisinin hesaplanmasında, bir kişinin farklı bankalardan kredisinin/kredi kartının olması durumunda her bir banka için ayrı ayrı, bir bankada birden fazla kredisi/kredi kartının olması durumunda ise bir müşteri olarak dikkate alınmaktadır.
- 5) Takipteki tüketici kredileri miktarı ve müşteri sayıları ile takipteki kredi kartları miktarları ve müşteri sayıları dahildir.

BANKACILIK DÜZENLEME VE DENETLEME KURUMU
(Kurul İşleri ve Kararlar Müdürlüğü)

Soru 3) 2011 yılı tüketici enflasyonunun yüzde 10.45 ve tüketici kredilerinin yıllık yüzde 15-18 düzeyinde seyrettiği düşünüldüğünde kredili mevduat hesapları faizlerinin yıllık yüzde 60'ların üzerinde olmasının açıklaması nedir? Sağlıklı piyasa koşullarında bu kabul edilebilecek bir durum mudur?

Soru 4) Dünyanın başka bir ülkesinde buna benzer bir faiz uygulaması var mıdır?

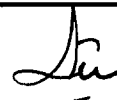
Soru 5) Vatandaş bankaların insafına terk eden, kredili mevduat hesapları faizlerinde indirimle gidilmesi düşünülmekte midir? Kapsamı nedir?

Cevap 3, 4 ve 5) Bilindiği üzere, 5411 sayılı Bankacılık Kanununun 144 üncü maddesinde “*Bakanlar Kurulu, bankaların ödünç para verme işlemleri ve mevduat kabulünde uygulanacak azami faiz oranlarını, katılma hesaplarında kâr ve zarara katılma oranlarını, özel cari hesaplar dâhil bu maddede belirtilen işlemlerde sağlanacak diğer menfaatlerin nitelikleri ile azami miktar ya da oranlarını tespit etmeye, bunları kısmen veya tamamen serbest bırakmaya yetkilidir. Bakanlar Kurulu, bu yetkilerini Merkez Bankasına devredebilir.*” hükmü yer almaktadır.

Bakanlar Kurulunun 22.11.2006 tarihli ve 26354 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 2006/11188 sayılı Mevduat ve Kredi Faiz Oranları ve Katılma Hesapları Kâr ve Zarara Katılma Oranları ile Özel Cari Hesaplar Dahil Bu İşlemlerde Sağlanacak Diğer Menfaatler Hakkında Kararının 4 üncü maddesinin 2 numaralı fıkrasında ise “*Bankaların kredi işlemlerinde sağlayacakları faiz dışındaki diğer menfaatlerin ve tahsil olunacak masrafların nitelikleri ile azami miktar ya da oranları, bunların kısmen veya tamamen serbest bırakılması Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasıyla yayımlanacak tebliğlerle düzenlenir.*” denilmektedir.

Söz konusu hükümler uyarınca Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası tarafından 09.12.2006 tarihli ve 26371 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 2006/1 sıra nolu Mevduat ve Kredi Faiz Oranları ve Katılma Hesapları Kar ve Zarara Katılma Oranları ile Kredi İşlemlerinde Faiz Dışında Sağlanacak Diğer Menfaatler Hakkında Tebliğin 4 üncü maddesi uyarınca bankalar, reeskont kaynaklı krediler dışındaki kredilere uygulanacak faiz oranları ile faiz dışında sağlanacak diğer menfaatlerin ve tahsil olunacak masrafların niteliklerini ve sınırlarını serbestçe belirleyebilmektedir.

Diğer taraftan, 5411 sayılı Bankacılık Kanununun 76 ncı maddesinin ikinci fıkrasında yer alan; “*Bu Kanunun 4 üncü maddesinde yer alan faaliyet konularına ilişkin olarak, bankalar ile bireysel müşterileri arasında akdedilecek sözleşmelerin şekil ve içeriğinde yer alması gereken asgari hususlar ile tip sözleşmelerin uygulanacağı işlemler Kurulun uygun görüşü alınarak kuruluş birlikleri tarafından belirlenir. 4077 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun hükümleri saklıdır.*” hükmüne istinaden Türkiye Bankalar Birliği ve Türkiye Katılım Bankaları Birliğince hazırlanan ve aksi uygulamaların 5411 sayılı Bankacılık Kanununun 81 inci maddesi gereği idari para cezasına bağlandığı “Bankalar ile Bireysel Müşterileri Arasında İmzalanacak Sözleşmelerin Şekil ve İçeriğinde Yer Alması Gereken Asgari Hususlar ile Sözleşmelerin Uygulanacağı İşlemlere İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Tebliğ” ile, bankalar ile bireysel müşteriler arasında imzalanacak anılan Tebliğ kapsamındaki sözleşmelerde, verilen hizmet nedeniyle ödenmesi gereken ücret, komisyon, masraf, vergi, resim, harç, fon vb. parasal yükümlülüklerin kimin tarafından ödeneceği de dahil olmak üzere sözleşmelerde yer alması gerekli diğer asgari hususlar ile sözleşmelerin şekline ilişkin diğer hususların neler olacağı belirlenmiştir.

BANKACILIK DÜZENLEME VE DENETLEME KURUMU
(Kurul İşleri ve Kararlar Müdürlüğü)

Ayrıca, 4077 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun çerçevesinde tüketiciler ile yapılan sözleşmelerdeki haksız şartlar düzenlenerek buna ilişkin usul ve esasların belirlenmesi hususunda Gümrük ve Ticaret Bakanlığı yetkilendirilmiştir.

Bu kapsamda, yukarıda yer alan hükümlerden de anlaşılacağı üzere, bankaların yaptıkları işlemlerden aldıkları ücret ve komisyonlarla ilgili olarak yürürlükteki mevzuatta yasaklayıcı bir düzenlemeye yer verilmemiş olup, bankaların gerçekleştirdikleri işlemler dolayısıyla aldıkları ücret ve komisyon tutarlarının, rekabet ve maliyet koşulları göz önünde bulundurularak aksine bir hüküm bulunmadığı durumlarda bankalar ile müşteriler arasında akdedilen sözleşmeler çerçevesinde değerlendirilmesi ve sözleşme taraflarının iradesine bırakılması öngörülmüş, söz konusu ücret ve komisyon tutarlarının mevzuata aykırılığı ancak ilgili sözleşme hükümlerinde yer alması bağlanmıştır.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümlerinden de anlaşılacağı üzere, bankalarca kredili mevduat hesaplarına uygulanan faiz oranları hakkında düzenleme yapma yetkisi Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasına ait olup, konu hakkında BDDK'ya verilmiş herhangi bir görev ve yetki bulunmamaktadır.

